

JURIS PRUDENTIE

Wie mag wat?

ONTBINDING MR EN VERKIE

In 2014 ontstaat een nieuwe school door overname van leerlingen van een andere school. De voormalige mr werd de nieuwe mr. Pas op 1 januari 2018 was er een medezeggenschapsreglement met daarin een zittingstermijn van vier jaar voor mr-leden. Het bevoegd gezag vond dat de zittingstermijn van een aantal mr-leden verstreken was en verzocht de mr nieuwe verkiezingen te organiseren. De mr deed dit voor één nieuw lid. Het bevoegd gezag was het er niet mee eens, verklaarde de verkiezingen ongeldig en organiseerde zelf nieuwe. Hierop legde de mr een nalevingsgeschil voor aan de geschillencommissie. **Hilde Mertens**

Volgens de mr had het bevoegd gezag de mr ten onrechte ontbonden en niet geldige verkiezingen gehouden. Alleen de geschillencommissie kan de mr ontbinden. De mr verzocht de geschillencommissie de ontbinding nietig te verklaren onder oplegging van een dwangsom aan het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag beweerde dat het de mr niet ontbonden had. De mr was niet reglementair samengesteld: er waren leden toetreden zonder verkiezing en de zittingstermijn van vier jaar stond op het punt te eindigen. En de verkiezing voor één lid bleek niet geldig. Volgens het bevoegd gezag is het zijn verantwoordelijkheid te zorgen voor een goed functionerende medezeggenschap. Het heeft de mr drie maal gemaand nieuwe verkiezingen te houden maar dit is niet gebeurd. Daarom besloot het zelf verkiezingen te organiseren.

De geschillencommissie

De geschillencommissie oordeelde dat het bevoegd gezag de mr had ontbonden door verkiezingen te organiseren en de uitslag daarvan bekend te maken in de

school. Hierdoor werd de indruk gewekt dat mr-leden waren afgetreden. Wat betreft de zittingsduur van de mr-leden keek de geschillencommissie naar het medezeggenschapsreglement. Hieruit leidde ze af dat een mr-lid zelf expliciet en ondubbelzinnig kenbaar moet maken dat het aftreedt. Dat is in lijn met artikel 3 leden 12 en 13 Wms waarin staat dat mr-leden niet benadeeld mogen worden vanwege hun mr-lidmaatschap. Omdat zij niet kenbaar hadden gemaakt dat ze aftraden, waren de 'oude' mr-leden nog altijd lid. De geschillencommissie vond voorts dat het niet aan het bevoegd gezag was om verkiezingen te organiseren. In artikel 24 van de Wms staat dat de wijze en organisatie van verkiezingen in het medezeggenschapsreglement worden geregeld. In dit geval was bepaald dat de leiding van verkiezingen bij de mr ligt. De geschillencommissie erkende de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag voor een goed functionerende medezeggenschap en achtte het juist en begrijpelijk dat het erop toeziet dat de mr de geldende zittingsduur van zijn leden in acht neemt. Maar het bevoegd gezag kan niet

ZINGEN

voorbijgaan aan hetgeen daarover in de Wms en het medezeggenschapsreglement is bepaald en eigenmachtig overgaan tot de organisatie van verkiezingen. Zou de mr nalaten verkiezingen te organiseren terwijl die wel noodzakelijk zijn, dan kan het bevoegd gezag een nalevingsgeschil indienen. De geschillencommissie verplichtte het bevoegd gezag binnen de school kenbaar te maken dat de samenstelling van de mr ongewijzigd is gebleven. Zij zag geen aanleiding een dwangsom op te leggen.

Commentaar

Deze uitspraak laat zien dat de Wms en het medezeggenschapsreglement bepalend zijn voor de vraag hoe lang een mr-lid zitting heeft en wanneer het moet aftreden. De geschillencommissie oordeelde dat een mr-lid zelf moet aftreden als zijn zittingstermijn verstreken is. Doet hij of zij dat niet dan kan het bevoegd gezag niet tegen de Wms en het medezeggenschapsreglement in zelf verkiezingen organiseren. Dat is ook tegen de wettelijke bescherming die mr-leden tegen benadeling genieten. Het bevoegd gezag kan dan wel in een nalevingsgeschil de geschillencommissie vragen de mr op te dragen verkiezingen te organiseren. Volgt de mr die uitspraak niet op, dan kan het bevoegd gezag de geschillencommissie vragen de mr te ontbinden.

Nieuwe verzoeken

Na de uitspraak heeft het bevoegd gezag een nalevingsgeschil ingediend. Het vroeg de geschillencommissie echter niet de mr op te dragen verkiezingen te organiseren, maar te bevestigen dat het zelf verkiezingen had mogen uitschrijven en dat de nieuwe pmr rechtsgeldig verkozen was. Bovendien verzocht het bevoegd ge-

zag de pmr met terugwerkende kracht te ontbinden en te bevestigen dat de nieuwe pmr-leden rechtsgeldig zijn gekozen en de wettelijke pmr van de school vormen. Ook vroeg het bevoegd gezag de geschillencommissie de mr te ontbinden en het bevoegd gezag op te dragen mr-verkiezingen te organiseren. De geschillencommissie heeft deze verzoeken versneld behandeld. In haar uitspraak van 25 februari 2019 heeft ze alle verzoeken afgewezen. Over de verkiezingen en de status van de (p)mr had de geschillencommissie immers reeds geoordeeld in haar eerdere uitspraak. De verzoeken van het bevoegd gezag gingen tegen die bindende uitspraak in. Het verzoek tot ontbinding van de mr is afgewezen, omdat artikel 35 lid 3 Wms dit alleen mogelijk maakt als de geschillencommissie de mr een verplichting heeft opgelegd bepaalde handelingen te verrichten of na te laten en hij deze niet nakomt. Er was in dit geval de mr geen verplichting opgelegd. In deze tweede uitspraak heeft de geschillencommissie ook een aantal verzoeken van de mr behandeld. De mr wilde dat het bevoegd gezag afstand nam van een brief van een derde persoon over te houden verkiezingen van de oudergeleding. Dit verzoek is afgewezen omdat de leiding van de verkiezingen niet bij het bevoegd gezag ligt. Het verzoek van de mr tot vergoeding van een service-abonnement bij de AOb is toegewezen, omdat het gaat om noodzakelijke kosten voor de vervulling van de taak van de mr. Die kosten moet het bevoegd gezag op grond van artikel 28 lid 2 Wms vergoeden. Daarvoor is geen voorafgaande mededeling van de mr of akkoord van het bevoegd gezag vereist. Het nalevingsverzoek van de mr tot vergoeding van de kosten van het raadplegen van een des-

kundige en het voeren van rechtsgedingen achtte de geschillencommissie nog onvoldoende specifiek en wees zij daarom op dit moment af. Het was onvoldoende gebleken dat daarover een geschil met het bevoegd gezag bestond en niet bekend was of de mr het bevoegd gezag tijdig op de hoogte had gesteld van de te maken kosten en de hoogte ervan. Wel vond de geschillencommissie dat de extra voorwaarde in het medezeggenschapsreglement voor vergoeding van die kosten, namelijk dat het bevoegd gezag die kosten moet accorderen, niet rechtsgeldig is. Maar de geschillencommissie gaf wel aan dat de inschakeling van een deskundige door de oudergeleding als redelijkerwijs noodzakelijk gezien moet worden. Dit vanwege de aard en inhoud van de geschillen en omdat ook het bevoegd gezag zich liet bijstaan door een deskundige. <

INFO

MEER INFORMATIE

Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, uitspraak d.d. 21 januari 2019, inzake 108364, en uitspraak d.d. 25 februari 2019, inzake 108585 en 108586, zie www.onderwijsgeschillen.nl.

OVER DE AUTEUR

Mr. Hilde Mertens is directeur/bestuurder van de Stichting Onderwijsgeschillen te Utrecht.